Budgetnotat
August 2016

Økonomi og Udbud
Rådhuset
Ramsherred 5
5700 Svendborg

Tlf. 62 23 30 00

18. august 2016

Sagsid: 15/31384

Ref. Økonomi og Udbud

1. Indledning

Budgetnotatet sammenfatter det økonomiske udgangspunkt for budgetlægningen for 2017-20 og giver et overblik over de problemer og handlingsmuligheder, der skal afklares i den kommende proces.

På baggrund af nærværende notat udarbejder direktionen et budgetforslag i balance, der forventes udsendt til budgetseminaret den 30. august som supplement til dette notat.

Basisbudget
Det tekniske grundlag – basisbudgettet – er udarbejdet med udgangspunkt i overslaget for 2017 i budget 2016 og justeret med en række teknisk betonede ændringer.

På udgiftssiden er der foretaget en pris- og lønfremskrivning og der er korrigeret for afledte virkninger af tillægsbevillinger meddelt efter budgetvedtagelsen i 2015, og som har afledt effekt i 2017-2020. Endvidere er der indarbejdet foreløbige merudgifter til ny lovgivning (lov- og cirkulæreprogram), uomgængelige merudgifter, demografi samt seneste skøn over udviklingen i overførselsindkomsterne.

På indtægtssiden er der udarbejdet et nyt indtægtsbudget baseret på kommuneaftalen fra juli og Social- og Indenrigsministeriets udmelding af indtægter fra skatter, generelle tilskud og udligningsordninger (statsgaranti). For overslagsårene er indtægtsbudgettet udarbejdet på grundlag af KL's tilskudsmodel og dermed KL's skøn over udvikling i udskrivningsgrundlag og statstilskud, herunder balancetilskud.

For overslagsårene er det således forudsat, at finansieringsstilskuddet er det samme som i 2017. Dette betyder, at der i det tekniske budget for 2018-2020 er videreført et finansieringsstilskud på 54,8 mio.kr.

Det forudsættes endvidere, at Svendborg Kommune også i overslagsårene 2018-2020 vil modtage særtilskud på i alt 12,7 mio. kr. Der kan forventes svar på kommunens ansøgning ved udgangen af august 2016.

Budgettet indeholder således i lighed med tidligere år en betydelig økonomisk risiko, idet et negativt udfald af kommuneaftalen for 2018 kan betyde en væsentlig økonomisk udfordring for kommunen. Omvendt må det konstateres, at kommunen har modtaget finansieringsstilskuddet i en årrække, og derfor må forventes at blive videreført i et vist omfang – også ved en kommende finansieringsreform. I modsat fald vil det ikke kun være Svendborg, der vil blive stillet i en uholdbar situation, men en lang række af landets kommuner.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at kommunens likviditet er relativt beskeden og serviceudgifterne relativt høje i forhold til gennemsnittet for landets kommuner.

Det skal ligeledes bemærkes, at der i driftsresultatet indgår forbrug af overførsler fra 2015, hvoraf bruttobudget udgør på 31,3 mio. kr., og heraf forudsættes 25 mio. kr. overført fra 2017 til efterfølgende år, i alt netto 6,3 mio. kr. som forbruges i 2017.

På baggrund af kommuneaftalen og reviderede budgetforudsætninger har Økonomiudvalget på mødet den 9. august besluttet, at der skal udarbejdes et sparekatalog på 25 mio. kr.

Det skal fremhæves, at der i første omgang alene er tale om udarbejdelse af et besparelseskatalog med henblik på at have et økonomisk beredskab, hvis der senere i budgetlægningsprocessen viser sig behov for besparelser. Som følge heraf er besparelsesrammen *ikke* medtaget i basisbudgettet 2017-20.

Usikkerheder og risici
Der knytter sig fortsat usikkerhed og risici til nogle af de forudsætninger, der ligger til grund for det tekniske budget 2017-20.

Regeringen vil også i 2017 sanktionere eventuelle overskridelser af servicerammen, både i budget- og regnskabssituationen. Svendborg Kommunes andel at det betingede statstilskud udgør 30,4 mio. kr. Det forventes, at sanktionen i lighed med 2016 vil indeholde både en individuel og kollektiv straf.

Svendborg Kommunes vejledende ramme for serviceudgifter i 2017 er iflg. KL. opgjort til 2.465,2 mio. kr. På baggrund af basisbudgettet primo august 2016 forventes serviceudgifterne i 2017 at udgøre 2.488,4 mio. kr., og overskrider således kommunens ramme med 23,2 mio. kr.

I 2017 er der indført et loft over det aftalte anlægsniveau på 16,3 mia. kr., og der er tilknyttet budgetsanktion. Af kommunernes samlede tilskud er 1 mia. kr. således betinget af aftaleoverholdelse. Der er ingen regnskabssanktion i 2017, men tilkendegivelse fra KL om at arbejde for budgetoverholdelse. Svendborgs andel af en eventuel sanktion udgør ca. 10 mio. kr.

Vedr. lån har kommunen ansøgt om lånedispensationer på 105,1 mio. kr., hvoraf der er budgetlagt med 17,2 mio. kr.

Udfaldet af kommunens ansøgning om særtilskud forventes meddelt af ministeriet ultimo august 2016. Der er søgt om samlet tilskud på minimum 25,0 mio. kr., hvor der er budgetlagt med 12,7 mio. kr.

Udgifter til forsikrede ledige er budgetlagt svarende til Beskæftigelsestilskuddet fra staten. Der er dog ingen garanti for, at der i sidste ende er balance mellem de faktiske udgifter og tilskuddet.

1.1 Økonomisk politik/strategi

Den økonomiske politiks overordnede mål er videreført i 2017:

- Driftsoverskud skal som minimum udgøre 100 mio.kr.
- Kommunens gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre 80-100 mio. kr. ud over deponerede midler.
- Gradvis nedbringelse af kommunens gæld, idet den årlige låntagning som udgangspunkt skal være lavere end de årlige afdrag.

For at indfri de økonomiske målsætninger er der fastlagt en økonomisk strategi med fokus på at forbedre driftsresultatet gennem indtægtsforbedringer, effektiviseringer og besparelser.

2. Resultatoversigt 2017-2020

Nedenstående resultatoversigt viser en sammenfatning af budget 2017-20 tilpasset nærværende budgetnotat.

Udgangspunktet for budget 2017-20 er overslagsårene i vedtaget budget 2016. Budgettet er efterfølgende justeret som følge af, at der siden budgetvedtagelsen i oktober 2015 er truffet en række politiske beslutninger, som har betydning for budget 2017, ligesom konsekvenser af ny lovgivning, pris- og lønfremskrivning, nye indtægtsskøn for skatter og generelle tilskud, uomgængelige merudgifter, mængdeudvikling, demografi, revideret skøn vedr. indkomstoverførsler og overførsler fra 2015 er indarbejdet.

Tabel 1: Resultatoversigt budget 2017-20 (ekskl. Besparelsesramme på 25 mio. kr.)

RESULTATOVERSIGT BUDGET 2017-20 Budgetnotat august 2016 - ekskl. Besparelse på 25 mio. kr.					
1.000 kr.	Forv. regnskab 2016	Budget 2017	Budget-overslag 2018	Budget-overslag 2019	Budget-overslag 2020
Indtægter i alt	-3.639.948	-3.691.845	-3.751.639	-3.822.288	-3.894.554
Serviceudgifter i alt	2.472.500	2.488.408	2.479.578	2.473.144	2.471.882
Overførselsudgifter	1.090.700	1.101.306	1.107.166	1.111.921	1.125.304
Pris- og lønreserver	0	0	58.413	117.805	187.680
Driftsudgifter i alt	3.563.200	3.589.714	3.645.157	3.702.870	3.784.866
Renteudgifter	17.400	27.228	28.874	28.834	30.363
Resultat af ordinær virksomhed	**-59.348**	**-74.904**	**-77.608**	**-90.584**	**-79.326**
Anlægsudgifter i alt	188.700	97.409	100.104	76.820	72.049
Afdrag vedr. lån til skattefin. gæld	62.800	67.690	82.528	99.562	87.291
Lånoptagelse	-77.300	-52.931	-63.932	-39.866	-29.366
Finansforskydninger	-1.600	-1.569	-817	-295	-17
Resultat af skattefinansieret område	**113.252**	**35.695**	**40.275**	**45.636**	**50.631**
Ændring af likvide aktiver	113.252	35.695	40.275	45.636	50.631
Gennemsnitlig likviditet ultimo (365 dage)	**147.000**	**72.526**	**34.541**	**-8.414**	**-56.548**

+ = udgift, - = indtægt

Note: Det skal bemærkes, at forventet regnskab 2016 er på baggrund af koncernrapport pr. 31.3.2016. Opdateret skøn afventer ½-årsregnskab 2016, som foreligger ultimo august.

Resultatoversigten for budget 2017 viser et overskud på 74,9 mio. kr. i resultat af ordinær virksomhed, hvor strategien fastlægger et driftsoverskud på minimum 100 mio. kr.

Den væsentligste årsag til, at resultat af ordinær virksomhed er under 100 mio.kr., kan primært henføres til nye ufinansierede udgifter, samt at der er overført netto 6,5 mio. kr. fra regnskab 2015 inkl. negativ pulje på 25 mio. kr.

Det samlede resultat udviser et forbrug af de likvide aktiver på 35,7 mio. kr., hvor der i det oprindelige budget 2017 var budgetlagt med et forbrug af kassen på 20,4 mio. kr.

Efterfølgende er vist de ændringer, der er indarbejdet i ovenstående resultatoversigt. Ændringer til indtægtsbudgettet er beskrevet i budgetmappens afsnit 4 og ændringer til udgiftsbudgettet er beskrevet under afsnit 3 og 5 i budgetmappen.

Tabel 2: Ændringer til skattefinansieret område – ordinær drift

Mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Drift – justering basisbudget	12,0	4,4	2,3	-0,9
Overførselsindkomster – nyt skøn	-25,9	-7,2	11,8	25,5
Lov- og cirkulæreprogram	1,7	1,7	1,5	1,3
Afledt udgifter politiske beslutninger	1,7	1,7	1,5	1,4
Nye ufinansierede udgifter	7,7	7,5	6,8	6,8
Mængdeudvikling	7,9	7,9	7,9	7,9
Serviceudgift - løntilskudsjob	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Demografi	7,5	9,7	9,0	8,4
Finansiering	26,9	12,4	-14,1	-86,3
Renter (inkl. likvide aktiver)	0,8	2,5	1,9	3,4
Nye pris- og lønskøn - drift	-0,5	3,1	8,4	81,0
I alt	**39,2**	**43,1**	**36,4**	**47,9**

Note:
Overførselsindkomster er inkl. aktivitetsbestemt medfinansiering og beskæftigelsestilskud

Tabel 3: Ændringer til skattefinansieret område – anlæg, lån, afdrag og finansforskydninger

Mio. kr	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Anlæg (ekskl. Pl-skøn)	-29,4	10,2	20,9	-6,1
Nye pris- og lønskøn - anlæg	-0,3	0,6	1,4	1,5
Afdrag på lån	-0,2	-0,2	1,3	11,0
Låneoptagelse	8,3	-9,2	-20,0	-9,5
Deponering	0,2	0,2	0,2	0,2
Finansforskydninger	-2,6	-1,4	-0,3	0,0
I alt	**-24,0**	**0,2**	**3,5**	**-2,9**

Gennemsnitlig likviditet
I resultatoversigten er der taget udgangspunkt i en forventet gennemsnitsbeholdning på 147 mio. kr. ved udgangen af 2016. Den gennemsnitlige likviditet pr. 31.7.2016 udgør 156,5 mio. kr. På baggrund af den seneste prognose forventes den gennemsnitlige likviditet ved udgangen af 2016 at udgøre 140 mio. kr. Omvendt vil forventet regnskab 2016 formentlig reducere likviditetstrækket.

Det skal bemærkes, at et endeligt skøn afventer ½-årsregnskab 2016, som foreligger ultimo august.

3. Indtægtsbudgettet

Skatter, udligning og tilskud

Det aktuelle udkast til indtægtsbudget 2017 for skatter, udligningsordninger og forskellige tilskudsordninger er baseret på kommuneaftalen mellem KL og regeringen fra den 10. juni 2016 og de statsgaranterede forudsætninger, som efterfølgende er oplyst af Indenrigsministeriet.

Økonomien i overslagsårene 2018-2020 er baseret på den tilskudsmodel fra juli 2016, som KL tilbyder til brug for kommunernes budgetlægning. Modellen skal ses som KL`s foreløbige bud på konsekvenserne for de kommende år ud fra dels årets økonomiaftale og dels regeringens forventninger til den økonomiske udvikling, jf. Økonomisk Redegørelse fra maj måned.

Aktuelt er der for 2017 usikkerhed angående den del af finansieringen, som hidrører fra forskellige særtilskud og lånepuljer, som er betinget af konkrete ansøgninger til ministeriet. Ministeriet bestræber sig på at behandle og besvare kommunens ansøgninger inden udgangen af august måned.

Den aktuelle usikkerhed ved indtægtsbudgettet for 2017, bortset fra låneoptagelse, knytter sig i overskrifter til:

- Udfaldet af kommunen ansøgning om særtilskud for økonomisk vanskeligt stillede kommuner. Svar herpå forventes meddelt af ministeriet ultimo august 2016. I budgetudkastet er der indarbejdet en forventning om særtilskud på alt 12,7 mio. kr. svarende til det tildelte for budget 2016. Det skal dog bemærkes, at 3,7 mio. kr. heraf udgjorde tilskud fra den sociale pulje. Denne pulje er ved lov afskaffet med virkning fra 2017.

- Overvejelserne om mulig merindtægt ved valg af selvbudgetteret skattegrundlag. Der analyseres frem til budgetvedtagelse.

- Evt. justerede skøn for de indtægter, som ikke er omfattet af statsgarantien. Det drejer sig primært om grundskyld og dækningsafgift. Evt. ændringer skønnes dog at blive marginale.

- Den del af statstilskuddet – i alt 40,6 mio. kr. - som er betinget af at kommunerne under ét vil overholde den aftalte service- og anlægsramme for 2017. Finansministeriet tager stilling til spørgsmålet i februar 2017, når kommunernes samlede budgetter for 2017 er indlæst, behandlet og vurderet.

Kommuneaftalen for 2017

Fra aftalen er det i overskrifter værd at bemærke:

- Udgiftsniveau for serviceudgifterne udgør 242,2 mia. kr.
- Omprioriteringsbidrag på 2,4 mia. kr. er reduceret med 2,2 mia. kr. Derudover forudsættes det, at der kan ske effektiviseringer på det administrative område på 0,3 mia. kr. Så netto er der sket en reduktion af servicerammen på 0,5 mia. kr.
- Rammen er forøget med 188 mio. kr. til opprioritering kommunernes sundhedsindsatser samt omlægning af puljer til dagtilbud og klippekortordning til ældre på 400 mio. kr.
- 3 mia. kr. af bloktilskuddet gøres betinget af aftaleoverholdelse på servicerammen for kommunerne samlet set.
- Anlægsniveauet er nedsat med 0,3 mia. kr. til 16,3 mia. kr. Af kommunernes samlede tilskud er 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse i budgetsituationen vedr. anlægsudgifter. Der er ingen regnskabssanktion vedr. anlægsudgifterne.
- Der foretages midtvejsregulering af overførselsudgifter vedr. 2016 på i alt 1,5 mia. kr. Heraf udgør lov- og cirkulæreændringer 0,66 mia. kr.
- Ekstraordinært tilskud på 3,5 mia. kr. til generel styrkelse af likviditeten hvoraf de 2,0 mia. kr. fordeles efter objektive kriterier. Resten fordeles efter indbyggertal.
- Som følge af aftalen mellem regeringen og KL om initiativer på flygtningeområdet (to partsaftalen) er det ekstraordinære integrationstilskud på 200 mio. kr. og investeringstilskud på flygtningeområdet på 125 mio. kr. afskaffet. Disse tilskud erstattes af et højere grundtilskud, som giver lavere overførselsudgifter for kommunerne og af en tilskudsordning vedr. etablering af nye permanente boliger til flygtninge.

- Særtilskudspuljen til økonomisk vanskeligt stillede kommuner udgør uændret 300 mio. kr.
- Særtilskudspulje til boligområder med sociale problemer er afskaffet med virkning fra 2017.
- Ramme til skatteforhøjelser udgør uændret 200 mio. kr.
- Tilskudsordning på 150 mio. kr. til kommuner, der sætter skatten ned.
- Lånepuljer udgør samlet 1,35 mia. kr. heraf 500 mio. kr. til kommuner med lav likviditet.

Der skal henvises til uddybende beskrivelse i notat til budgetmappen.

Indtægterne i hovedtal
Overblikket i hovedtal fremgår af den efterstående tabel:

Tabel 4: Hovedposter i det aktuelle budgetudkast

mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Tilskud og udligning	-1.126,1	-1.120,8	-1.124,3	-1.121,3
Indkomstskatter	-2.354,0	-2.411,3	-2.470,6	-2.535,4
Ejendomsskatter	-190,8	-198,6	-206,0	-216,3
Øvrige skatter	-20,9	-20,9	-21,4	-21,6
Indtægter i alt	**-3.691,8**	**-3.751,6**	**-3.822,3**	**-3.894,6**

Som nævnt er indtægtsbudgettet for 2017 baseret på valg af statsgaranteret grundlag. Selvbudgettering vil muligvis kunne give et merprovenu i forhold til statsgaranteret grundlag. Aktuelt peger prognoseforudsætningerne dog ikke på, at kommunen skal vælge selvbudgettering. Der analyseres løbende frem til budgetvedtagelsen, hvor valget skal træffes.

I overslagsårene er der budgetlagt med samme særtilskud som i 2017 uagtet, at puljestørrelsen i overslagsårene er usikker. Der er endvidere lagt til grund at det ekstra likviditetstilskud videreføres på samme niveau som for 2017.

Udviklingen sammenholdt med budgetoverslaget i vedtaget budget for 2016 fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 5: Sammenligning, aktuelt skøn i forhold til budgetoverslag i vedtaget budget for 2015

mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Indtægter i alt	-3.691,8	-3.751,6	-3.822,3	-3.894,6
Budgetoverslag fra budget 2016	-3.718,8	-3.764,0	-3.808,2	-3.808,2
Ændring	**27,0**	**12,4**	**-14,1**	**-86,4**

Plus angiver en mindreindtægt

De samlede indtægter for 2017 er faldet med 27 mio. kr. i forhold til budgetoverslag 2017 i vedtaget budget for 2016. Dette fordeler sig med et samlet fald i div. skatteindtægter på 3,0 mio. kr. og et fald i indtægter fra tilskud og udligning på i alt 24,0 mio. kr.

Indkomstskat:
I forhold til vedtaget budget 2016 har skattegrundlaget i Svendborg Kommune udviklet sig en smule bedre end resten af landet. Der forventes nu ekstra 3,8 mio. kr. ved valg af statsgaranteret grundlag for 2017. For overslagsårene 2018-2020 forventes der nu en større vækst i skattegrundlaget end på tidspunktet for vedtagelse af budget 2016, hvilket giver øgede indtægter.

Grundskyld og dækningsafgift:
Efter vedtagelsen af kommunens budget for 2016 blev det i forbindelse med finanslovsforhandlingerne besluttet at fastfryse den nominelle grundskyldbetaling fra 2015 til 2016 for de fleste ejen-

domstyper. Skattegrundlaget for grundskylden i 2017 er dermed 7,2 mio. kr. mindre end på tidspunktet for vedtagelse af budget 2016. Derudover forventes der nu en mindre stigningstakt i grundværdierne i 2017-2020 i forhold til forventningerne på tidspunktet for vedtagelse af budget 2016.

Øvrige skatter og afgifter:
Posten består af "selskabsskatter", "manuelt beregnede dødsboskatter" og "medfinansiering af det skrå skatteloft". Der forventes nu lidt færre indtægter fra selskabsskatter. Udgiften til medfinansiering af det skrå skatteloft er steget, da Staten nu beregner topskattegrundlaget efter en anden metode end tidligere. Dette giver et højere forventet topskattegrundlag og dermed stiger kommunens medfinansiering. For 2017 opvejes disse to forhold dog af en stigning i indtægter fra manuelt beregnede dødsboskatter.

Tilskud og udligning:
Indtægter fra tilskud og den generelle udligningsordning er faldet med 24,0 mio. i 2017 i forhold til tidspunktet for vedtagelse af budget 2016.

Dette kan bl.a. forklares med et fald i beskæftigelsestilskuddet på 12,3 mio. kr. Derudover er der sket et fald i den andel af bloktilskuddet, der udmøntes efter antal indbyggere i kommunen (statstilskuddet). På landsplan er puljen, som statstilskuddet beregnes ud fra, faldet med 2,0 mia. kr. i forhold til forventningen på tidspunktet for vedtagelse af budget 2016 og kombineret med at Svendborgs andel af det landsdækkende indbyggertal er svagt faldende i forhold til tidligere år, betyder det, at statstilskuddet falder med 20,6 mio. kr. for 2017. Dette opvejes kun delvist af at indtægter fra den generelle udligningsordning er steget med 14,3 mio. kr. Øvrige tilskud i 2017 er faldet med 5,4 mio. kr. for 2017.

Det ekstraordinære tilskud til integrationsudgifter på 2,1 mio. kr. og tilskuddet til udgifter i forbindelse med boliger til flygtninge på 1,7 mio. kr. videreføres ikke i 2017 og frem. Dette er en udløber af regeringens og kommunernes aftale fra maj 2016 (To parts-aftalen). Det ekstraordinære integrationstilskud erstattes af en forhøjelse af grundtilskuddet vedr. integration af flygtninge (indgår i opgørelsen af overførselsudgifterne) lige som der er aftalt nye initiativer vedr. kommunernes udgifter til boliger til flygtninge.

De to tilskudspuljer vedrørende dagtilbud (250 mio. kr.) og klippekortordningen til ældre (150 mio. kr.) indregnes fra 2017 i servicerammen. Finansieringen indgår dermed i kommunens andel af det samlede bloktilskud og er ikke længere øremærket til disse initiativer. Skønsmæssigt udgør Svendborg Kommunes andel af ovennævnte tilskud hhv. 2,3 mio. til dagtilbud og 1,8 mio. kr. vedr. klippekortordningen til ældre.

Tilskud til passagertransport på ø-færger på 0,2 mio. kr. og tilskud til akutfunktioner i hjemmeplejen på 1,2 mio. kr. er helt nye tilskud, hvorfor disse tilskud ikke er med i budget 2016 m/overslagsår.

Udviklingen i 2020 er af budgettekniske årsager ikke sammenlignelig, da sammenligningsgrundlaget er en kopi af budgetoverslaget for 2019.

4. Udgiftsbudgettet

Udgiftsbudgettet omfatter drifts- og anlægsudgifter, renter og finansforskydninger på det skattefinansierede område. Efterfølgende er beskrevet de væsentlige ændringer, som er indarbejdet i basisbudgettet medio august.

4.1. Drift

Basisbudget
De tekniske justeringer af basisbudgettet omfatter primært afledte virkninger af tillægsbevillinger meddelt efter budgetvedtagelsen i 2015, ændring af konteringsregler, samt øvrige tilpasninger/justeringer.

Den væsentligste ændring vedrører overførsler fra regnskab 2015 på 6,3 mio. kr. (inkl. negativ anlægspulje på 25,0 mio. kr.), afledte udgifter vedr. Frederiksøen på 1,1 mio. kr., samt provenu på 2,7 mio. kr. vedr. salg af KMD ejendomme i forbindelse med monopolbrud er omplaceret til finansforskydninger. Endvidere er der foretaget en tilpasning af fagudvalgenes rammer som følge af diverse bevillingsomplaceringer.

Øvrige tilpasninger til basisbudgettet
I nedenstående oversigt er skelnet mellem forskellige mer-/mindreudgiftstyper – udgifter afledt af politiske beslutninger - uomgængelige finansieringsbehov, merudgifter i kraft af mængdeudvikling, udgifter afledt af den demografiske udvikling samt overførselsindkomster.

Udgifter afledt af politiske beslutninger vedrører områder, hvor der som følge af politisk beslutninger er afledte udgifter, som har virkning i 2017 og overslagsårene.

Nye ufinansierede udgifter vedrører områder, hvor der af forskellige, primært tekniske årsager vil være mer- eller mindreudgifter, der ikke kan undgås eller reduceres gennem initiativer på området.

Mer- eller mindreudgifter afledt af mængdeudvikling vedrører områder, hvor der i kraft af vækst i brugerantal m.v. forventes merudgifter uden direkte sammenhæng med befolkningsudviklingen.

Demografiske korrektioner vedrører områder, hvor der som følge af befolkningsudviklingen (udviklingen i forskellige aldersgrupper) sker en ændring af udgiftsbehovet.

Overførselsindkomster vedrører områder, som ikke indgår i kommunens serviceramme.

I nedenstående tabel er vist den samlede økonomiske konsekvens for 2017-20. De enkelte områder er beskrevet i budgetmappens afsnit 5.

Tabel 6: Oversigt over tekniske korrektioner af basisbudgettet.

OVERSIGT TEKNISKE KORREKTIONER - FORELØBIG OVERSIGT. 1.000 kr.				
2016-priser				
Tekst	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
I alt	**-1.834**	**18.867**	**36.197**	**49.099**
Afledte udgifter af politiske beslutninger	1.744	1.744	1.544	1.446
Nye ufinansierede udgifter	7.747	7.540	6.830	6.830
Udgifter pga. mængdeudvikling (note 1)	7.900	7.900	7.900	7.900
Udgifter pga. demografisk udvikling	7.553	9.745	9.052	8.400
Overførselsindkomster	-26.770	-8.054	10.879	24.531
Anlæg - Natura 2000-indsatsen	600	600	600	600
Serviceudgift - løntilskudsjob	-608	-608	-608	-608

Lov- og cirkulæreprogram:
Kommuneaftalen indeholder kompensation for den afledte økonomiske effekt på kommunernes budgetter som følge af en lang række lovændringer.

I nedenstående tabel er vist den samlede økonomiske konsekvens for 2017-20. De enkelte områder er beskrevet i budgetmappens afsnit 3.

Tabel 7: Oversigt over lov- og cirkulæreprogrammets økonomisk konsekvens

Fordeling udvalg:				
	2017	**2018**	**2019**	**2020**
ØK	0	0	0	0
EBK	517	512	361	338
BU	1.017	1.019	976	976
SSU	207	207	207	0
MKT	0	0	0	0
Total	**1.741**	**1.738**	**1.544**	**1.314**

I forbindelse med kommuneaftalen er sket en række reguleringer, som ikke indgår i lov- og cirkulæreprogrammet. I det omfang kommunen er handlepligtig, er de indarbejdet som nye finansierede udgifter og indeholdt i basisbudgettet. I nedenstående oversigt er vist øvrige reguleringer, som ikke er medtaget i basisbudgettet, men som indgår som udvidelsesforslag sammen med fagudvalgenes øvrige forslag/temaer.

*Tabel 8: Øvrige reguleringer, som **ikke** er indarbejdet i basisbudgettet*

	2017	**2018**	**2019**	**2020**	
Erhvervsrettet sagsbehandling vedr. miljøgodkendelser, godkendelse af husdyrsager og byggesager.	414	414	0	0	Kommunen kan selv disponere over midlerne.
Udgifter vedr. forbedring og udvidelse af BBR-data	359	386	287	287	Bekendtgørelse mangler - derfor ikke med i årets Lov- og cirkulæreprogram.
Handlingsplan om den ældre, medicinske patient vedr. kompetenceløft af kommunal hjemmesygepleje.	565	360	1.746	1.746	Særtilskud for 2017 og 2018.
Initiativer vedr. kronikere og lungesatsning mv.	733	864	928	928	Social- og sundhedsudvalget
Støtte til virksomhedspladser i kommunerne (del af to-partsaftalen)	510	0	0	0	Erhvervs-, beskæftigelses- og Kulturudvalget
Puljetilskud dagtilbud	2.300	2.300	2.300	2.300	Omlagt fra diftstilskud til statstilskud
Klippekort ældre	1.800	1.800	1.800	1.800	Omlagt fra diftstilskud til statstilskud
I alt	**6.681**	**6.124**	**7.061**	**7.061**	

Med omlægning af SOSU-uddannelsen fra 2016 konverteres 7 ugers skoleophold til 7 ugers praktik. Kommunen får kun praktikpladstilskud/refusion af skoleopholdet, hvilket betyder en mindre refusion, som kommunerne ikke kompenseres for, idet eleverne forudsættes at have en vis arbejdsværdi. Ud fra den nuværende praksis i Svendborg Kommune skønnes en manglende indtægt på 1,6 mio. kr. Såfremt kommunen ændrer sin nuværende praksis for indregning af eleverne i arbejdsplanerne vil udgiften kunne elimineres, hvorfor udgiften er medtaget som udvidelsesforslag.

4.2 Anlæg

Med udgangspunkt i det vedtagne budget 2016, er rammerne fremskrevet til 2017-priser, samt korrigeret for tekniske ændringer 2017 – 2020 på netto 14,5 mio. kr.

Anlægsrammen for 2020 er som udgangspunkt en videreførelse af 2019-rammen, som administrativt efterfølgende er justeret med 2,5 mio. kr., idet enkelte rammebeløb systemmæssigt ikke blev dannet korrekt for 2020.

Endvidere er der foretaget regulering på -0,2 mio. kr./år vedr. havnens bygninger på Frederiksø og 0,5 mio. kr./år netto vedr. værtsskab DGI Landsstævne, samt 0,6 mio. kr./år vedr. Natura 2000-indsatsen. Nettorammerne kan opgøres således (opgjort ekskl. ændring i pl-reserver).

Tabel 9: Ændring til anlægsbudget

Mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Vedtagne rammer (Budget 2016)	125,0	86,4	52,1	53,8
Administrative justeringer				2,5
Havnens bygninger på Frederiksø	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Værtsskab DGI Landsstævne	0,5	0,5	0,5	0,5
Natura 2000-indsatsen	0,6	0,6	0,6	0,6
PL fremskrivning (1,8 %)	1,8	1,7	1,1	1,0
Tekniske ændringer:				
- *Sundhedshus – flyttet til 2016*	*-7,0*			
- *Havn – omplacering af rådighedsbeløb 2016-2020*	*-6,9*	*-0,8*	*10,0*	*10,0*
- *Omplacering af rådighedsbeløb for innovativt Energisparepro-jekt 2016-2019)*	*-1,4*	*10,0*	*10,0*	
- *Nulstillet pulje mellem årene 2016 og 2017*	*-15,0*			
I alt	**97,4**	**98,2**	**74,1**	**68,2**

Nedenfor er rammene opdelt på politikområder:

Tabel 10: Basisbudget anlæg fordelt på politikområder

Mio. kr. netto	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Køb og Salg	*-3,9*	*-5,7*	*-5,0*	*0,3*
Veje og Trafiksikkerhed	*25,3*	*25,2*	*25,1*	*25,1*
Havne og Færger	*18,6*	*40,9*	*16,2*	*15,7*
Kultur, Fritid og Idræt	*3,7*	*3,7*	*3,7*	*3,7*
Natur, Miljø og Klima	*1,9*	*0,6*	*0,6*	*0,6*
Borgernære Serviceområder	*36,3*	*21,1*	*21,1*	*20,6*
Energi	*13,2*	*10,2*	*10,2*	
Byudvikling	*3,3*	*3,3*	*3,3*	*3,3*
Administration	*-1,0*	*-1,0*	*-1,0*	*-1,0*
I alt netto	***97,4***	***98,3***	***74,1***	***68,3***
I alt brutto (udgifter)	***115,1***	***117,7***	***84,5***	***73,3***

Nettoanlægsrammen for Køb og Salg er indeholdt budget for salg af grunde i Tankefuld 2017-19, påbegyndelse af Tankefuld etape 2 i 2017-18 og jordforsyning i landdistrikter +/- 5 mio. kr./år.

Finansieringsmodellen for værtsskab af DGI-landsstævne indebærer bl.a., at der i perioden 2017-2021 skal prioriteres 1 mio. kr. årligt af anlægsbudgettet. Pt. indarbejdet som negativ pulje under politikområdet Administration.

De forventede anlægsoverførsler fra 2016 til 2017 udgør pr. 31. marts 2016 -54,1 mio. kr., hvoraf -97,0 mio. kr. vedr. indtægter. Af indtægterne udgør ca. -82,8 mio. kr. (inkl. -25,0 mio. kr. vedr. jordforsyning i landdistrikter) salg af jord og bygninger. En manglende realisering af disse forventede salgsindtægter vil have en negativ påvirkning på kommunens likviditet i overslagsårene.

I 2017 er der et loft over det aftalte anlægsniveau på 16,3 mia. kr., tilknyttet budgetsanktion. Der er ingen regnskabssanktion i 2017 men tilkendegivelse om at arbejde for budgetoverholdelse.

I seminarmappens afsnit 8 forefindes en oversigt over samtlige anlægsprojekter med tilhørende beskrivelser.

4.3 Renter

Renter af kommunens likvide aktiver (indestående i bank + obligationsbeholdning) beregnes med en rentesats på 2,5 pct.

I forbindelse med den årlige revision af renter, afdrag og finansforskydninger, er der netto indarbejdet en merindtægt på 0,7 mio. kr. Der er ligeledes foretaget en tilpasning af anlægsbudgettet vedr. energispareprojektet og havnen, som medfører en udskydelse af låneoptagelse og tilhørende låneydelser, som tilføres valutapuljen i 2017.

4.4 Finansforskydninger, låneoptagelse og afdrag på lån

I forbindelse med den årlige revision af renter, afdrag og finansforskydninger er der netto indarbejdet en merindtægt på 0,5 mio. kr. Der er ligeledes foretaget en tilpasning af anlægsbudgettet vedr. energispareprojektet og havnen, som medfører en udskydelse af låneoptagelse og tilhørende låneydelser.

Låneoptagelse

Tabel 11: Budgetlagt låneoptagelse – skattefinansieret område

Mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Ejendomsskatter	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Byfornyelse	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
Innovativt energispareprojekt	-13,0	-10,0	-10,0	0,0
Lav likviditet (skal søges)	-9,0	-9,0	-9,0	-9,0
Havn og Færge lånepuljer	-25,0	-40,9	-6,1	-5,6
Lånedispensationer (skal søges)	-8,2	-0,2	-0,2	-0,2
I alt	**-59,8**	**-64,7**	**-29,9**	**-19,4**

Låneoptagelserne er tilpasset anlægsbudgettet. Der er indsendt ansøgninger om lånedispensationer til Ministeriet til disse lånepuljer:

- 40,0 mio. kr. til kommuner med lav likviditet.
- 46,7 mio. kr. til investeringer med et effektiviseringspotentiale.
- 18,4 mio. kr. til den ordinære lånepulje.

Der er søgt til anlægsudgifter vedr. vedligeholdelsesefterslæb på kommunale ejendomme, Nyt børnehus/Hus 53, badefaciliteter Solo Fitness, Tankefuld etape 2, Trafiksikkerhed cykelstier, Udbredelse af LOMA samt fleksboliger.

Samlet er der ansøgt om lånedispensationer på 105,1 mio. kr. i 2017, hvoraf der er budgetlagt med 9,0 mio. kr. til lav likviditet og 8,2 mio. kr. til lånedispensationer. Hertil kommer budgetlagte lån til innovativt energispareprojekt, havnerenovering og udvikling, ejendomsskatter og byfornyelse, hvor der er automatisk låneadgang.

4.5 Pris- og lønskøn

Budgettet for 2017 er udarbejdet på grundlag af KL's forventninger til pris- og lønforudsætningerne, der er baseret på skrivelse G 1-3 i KL's budgetvejledning 2017. Samlet set forventes fremskrivningen af budgettet til 2017-priser at give en mindreudgift på netto 0,8 mio. kr. i 2017.

Tabel12: Økonomisk konsekvens af pris- og lønfremskrivning

Mio. kr.	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
I alt	-0,5	3,1	8,4	81,0

Den stigende udgift i overslagsårene kan henføres til, at KL har opjusteret det samlede pl-skøn med 0,2 pct. i forhold til KL's skøn fra juli 2015, som er anvendt ved fremskrivning af budget 2016 og overslagsårene 2017-19.

Udviklingen fra 2019 til 2020 er af budgettekniske årsager ikke sammenlignelig, da sammenligningsgrundlaget er en kopi af budgetoverslaget for 2019. Udgiften finansieres via kommunens skatteindtægter.

Effektiviseringskrav
I forbindelse med fremskrivningen er effektiviseringskravet for 2017 udmøntet, svarende til ca. 8,3 mio. kr. I overslagsårene 2018-99 er der ligeledes afsat et årligt effektiviseringskrav på 8,3 mio. kr. i 2018 stigende til 8,5 mio. kr. i 2019.

Det skal bemærkes, at der politisk ikke er taget stilling til, hvorvidt effektiviseringskravet skal videreføres efter 2019, og som følge heraf er der ikke afsat en effektiviseringspulje i 2020.